

Dé oplossing voor het vraagstuk over de relatie tussen burgers en overheid ligt volgens Den Haag in 'bestuurlijke vernieuwing', met onder andere het instrument 'interactieve beleidsvorming'. Echter, uit de vele reacties over de relatie tussen burgers en overheid, blijkt dat er onduidelijkheid is over verhoudingen. Er bestaat ontevredenheid over de manier waarop de overheid met burgers omgaat. Burgers voelen zich niet gehoord, maar maken ook niet altijd gebruik van de mogelijkheden die de democratie biedt. Den Haag zet in op die 'Andere Overheid', maar het is voor burgers onduidelijk welke regels het Haagse gezelschapsspel nu kent en wie er mogen meespelen. Wie is er de baas op het platteland? Uit de respons werd duidelijk dat burgers zelf ook goede ideeën hebben over mogelijke oplossingen. Welke omgangsvorm biedt de meeste kansen? Wie willen er participeren?

In deze werkgroep wordt gezocht naar een alternatief voor interactief beleid, participatie en gebiedsverantwoordelijkheid. Deelnemers aan deze werkgroep doen een voorstel waarin heldere omgangsvormen tussen burgers en overheden worden beschreven. Er wordt duidelijk wie waar verantwoordelijk voor is en hoe burgers en overheden samen beleid kunnen ontwikkelen.

Uitgangspunten:

Burgerparticipatie is volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties: Het rechtstreeks betrekken van burgers bij het beleidsproces. Bij burgerparticipatie kan een onderscheid worden gemaakt tussen rechtstreekse contacten met individuele burgers (directe burgerparticipatie) en contacten die de overheid zoekt met georganiseerde groepen burgers, zoals belangenorganisaties (indirecte burgerparticipatie). Dit kan formeel, in de vorm van verkiezingen, referenda en wettelijke inspraakprocedures, en informeel.

Interactieve beleidsvorming mobiliseert de kennis en steun van betrokkenen bij beleidsproblemen waarvan de overheid op voorhand niet weet - of nog niet wil bepalen - hoe zij dat moet oplossen.

Andere Overheid

In het meerjarenprogramma van de Agenda Vitaal Platteland staan welke beleidsopgaven het Rijk zichzelf gesteld heeft. In de beleidsopgave sociaal economische vitalisering van het platteland wordt een burgerpanel genoemd. Dit is een soort consumentenplatform op het gebied van plattelandsbeleid. In

het burgerpanel nemen bewoners uit het landelijk gebied en uit het stedelijk gebied plaats. Met elkaar gaan ze adviezen formuleren voor het provinciaal bestuur over hoe zij om zouden moeten gaan met het landelijk gebied in de provincie. De panelleden gaan zich eerst goed informeren over de problematiek die speelt door literatuur te lezen en belanghebbenden en deskundigen te horen. Op basis van deze informatie formuleert ze haar adviezen. Het Burgerpanel en het PlattelandsParlement zijn wat betreft methodiek verschillend, maar streven beide een sterkere betrokkenheid na van de burger bij

de politiek. Het burgerpanel is een initiatief van uit het ministerie van LNV, het PlattelandsParlement komt 'van onderop'. Een ander doel, beschreven in de Agenda, is kennisontwikkeling, met name onderzoek naar de mogelijkheden om participatie van burgers in beleidsontwikkeling te versterken. Hoe dit doel bereikt moet worden is niet duidelijk.

Aangedragen onderwerpen bij dit thema:

- *Cofinanciering is moeilijk te regelen* (S. Rooi, Leader)
- *Er zijn te veel instanties zodat ondernemers door de bomen het bos niet meer zien* (S. Rooi, Leader)
- *De regelgeving zit projecten dwars* (S. Rooi, Leader)
- *Subsidieaanvragen onduidelijk en lang* (S. Rooi, Leader)
- *Beperkt geld beschikbaar voor het toeristische aspect in plattelandsontwikkeling* (S. Rooi, Leader)
- *(Gebrek aan) bestuurlijke samenwerking in gebieden tussen overheden en maatschappelijke organisaties* (Ministerie BZK, Dhr. B. Fokkens)
- *Politici moeten meer naar de wensen van de bewoners luisteren en daar ook naar handelen. Ambtenaren moeten beslissingen van het bestuur uitvoeren en niet andersom.* (St. CorlesBelang)
- *Politiek luistert wel, maar handhaaft niet* (St. Noordijks Belang)
- *Regels rond grote activiteiten in een dorp halen enthousiasme en vrijwillige inzet uit het evenement* (Harrevelds Belang, Andre Meekens)
- *Europese dimensie* (Bart Soldaat Leader)
- *Stimuleren van verantwoordelijkheidsgevoel van bewoners voor hun woonomgeving.*
- *Overheid moet laten merken dat er naar bewoners wordt geluisterd* (Ons Aller Belang, IJzerlo)
- *Positie van kleine gemeenten in het krachtenveld van binnenlandsbestuur* (L. Spies, lid Tweede Kamer)
- *Wie zijn participanten en hoe vindt de onderlinge afstemming plaats?* (Antje Grolleman, Leader Zuid Twente)
- *Meepraten en beslissen, hoe is dat georganiseerd?* (Antje Grolleman, Leader Zuid Twente)
- *Te bepalende milieuriichtlijnen* (Dorpsbelang Boijl)
- *Te veel regelgeving* (Dorpsraad Graauw)
- *Bureaucratie: Veel praten en weinig doen* (Dorpsraad Graauw)
- *Overheid kan zich vaak slecht verplaatsen in de (on)mogelijkheden van initiatiefnemers met als gevolg dat veel initiatieven voortijdig stranden* (Blekenbrink Advies, J. van Muiyden)
- *Er worden veel te veel onderzoeken gedaan, die daarna in de la belanden* (Vereniging Heelwegs Belang)
- *Is een eigen budget voor het dorp, bedoeld voor 'kleine' knelpunten een oplossing tegen tijdrovende en geldverslindende tussenkomst van de gemeente?* (Vereniging Heelwegs Belang)
- *Op welke wijze kan de overheid initiatieven van bewoners faciliteren zodat realisatie van deze initiatieven mogelijk wordt* (Stichting Stimuland)
- *Het belang van integrale gedragen gebiedsvisie* (Leader Kromme Rijn)
- *Status van burgers in het buitengebied* (Dorpsraad IJsselsteyn)
- *Gebieden zijn in de toekomst meer aangewezen op hun eigen kracht, hoe geef je daar vorm aan?* (Leader Oldamt-Westerwolde)
- *Zorg voor productieve samenwerking tussen verenigingen, stichtingen en organisaties in een gebied* (Leader Oldamt-Westerwolde)
- *Hoe buig je de rol van lokale organisaties van reactief om naar een proactieve benadering* (Leader Oldamt-Westerwolde)
- *Hoe vergroot je de inbreng van lokale organisaties in de regionale ontwikkeling* (Leader Oldamt-Westerwolde)
- *Regelgeving beschermt soms de mensen niet die zij juist wel zou moeten beschermen en andersom. (voorbeeld stankcirkels)* (Belangengroep Schalkwijk)
- *Samenwerking, bijvoorbeeld in een 'plattelandshuis'* (Streekkantoor Alblasserwaar-Vijfheerlanden Sjoerd Veerman)
- *De landelijke regering stimuleert en faciliteert een regionale gebiedsaanpak* (Leader Noordwest en Zuidwest Fryslan)

- *"De recente ILG operatie naar het Friese 'FILG' model op rijksniveau verbreden met sociale en economische thema's en daarbij behorende geldstromen "* (Leader Noordwest en Zuidwest Fryslan)
- *Verdieping gebiedsgerichte aanpak* (Leader Noordwest en Zuidwest Fryslan)
- *Dorpsontwikkelingsplan als democratische schakel tussen burger en bestuur* (Bureau Buitenkans, Gaston Remmers)
- *Zoeken naar de kracht van een gebied (in plaats van aansturing door middel van programma's)* (LeADERgebied de Meierij)
- *Sturing: De gevoelde spagaat die de rijksoverheid blijft stimuleren tussen maatwerk en generalisme, tussen milieutechniek en ecologische benadering, tussen systeemdenken en sturen op onderdelen* (LeADERgebied de Meierij)
- *Duurzaamheid met als model van samenhang tussen economie, ecologie en sociologie (bijv als opstap naar regionaal maatwerk van regels, subsidies/financiering)* (LeADERgebied de Meierij)
- *Vermindering bureaucratie* (LeADERgebied Lauwersland)
- *Zijn er dorpsraden die taken hebben overgenomen van een gemeentebestuur? Zo ja: hoe zit de overeenkomst in elkaar, hoe is de uitvoering georganiseerd, hoe is e.e.a. financieel geregeld, wat is de praktijkervaring?* (Dorpsraad Abbekerk-Lambertschaag)
- *Integraal denken en sectoraal doen (integraal denken is soms moeilijk voor ambtelijke groeperingen)* (De kern in en PB Heeten, Jan Oostewechel)